

אוריינות חזותית בחינוך M.Ed.

ההשלכות של השימוש באמצעי ההתמצאות הדיגיטלי WAZE על הזיכרון החזותי-מרחבי: תובנות מלימודי אוריינות חזותית

מאת: ציפי גר

תקציר

ההיסטוריה של מיומנויות הניווט וההתמצאות במרחב של בני אדם רצופה שינויים רבים. במאות האחרונות אנשים השתמשו ביכולות מוחיות טבעיות כגון זיכרון ותפיסת המרחב שלהם. בנוסף, הם נעזרו בכלי ניווט מסורתיים כמו מפה, מצפן ומפות קוגניטיביות שהצטברו בתאי עצב מסוימים באזור המוח שנקרא היפוקמפוס, הקשור בזיכרון, שמהווה אבן היסוד של מערכת הניווט במוח. עם זאת, בשנים האחרונות, עם התפתחותן של מערכות ניווט חדשניות כמו WAZE רבים החלו להשתמש בכלי ניווט דיגיטליים לשימוש יומיומי.

המחקר הנוכחי מבצע סקירה של ההשלכות של שימוש מערכות ניווט לווייניים על כישורים קוגניטיביים הקשורים ליכולות בתפיסת המרחב ולזיכרון החזותי של בני האדם. המחקר הוא עיוני, המציג מחקרים העוסקים בכישורים הקוגניטיביים לניווט. במסגרת זו הוצגו החשיבות והרלוונטיות של נושא זה בחינוך, תוך כדי התייחסות להיבטים הכלכליים וחברתיים, והצגה של היתרונות והחסרונות של שימוש בתוכנות דיגיטליות.

בין השאלות שהועלו במחקר זה הן: איזה סוגיות בריאותיות כרוכות בשימוש של תוכנות אלו? האם הן מזיקות ליכולות הזיכרון מרחבי-חזותי בעקבות השימוש? מהי הפגיעה ביכולות הניווט בהיפוקמפוס, ועד כמה היא קשורה להידרדרות קוגניטיבית, כזאת שמאפיינת התבגרות או חולי? שאלות אלו ועוד רבות מתעוררת עקב העלייה בשימוש של תוכנות הניווט בשנים האחרונות. אך חשוב לציין כי מכיוון שנושא זה הוא צעיר במחקר, לא קיימות תשובות חד משמעיות לסוגיות אלו, ועם זאת עבודה זו מסה להציג את הממצאים החדשים ביותר בנושא, מתוך הישענות על לימודי האוריינות החזותית.